

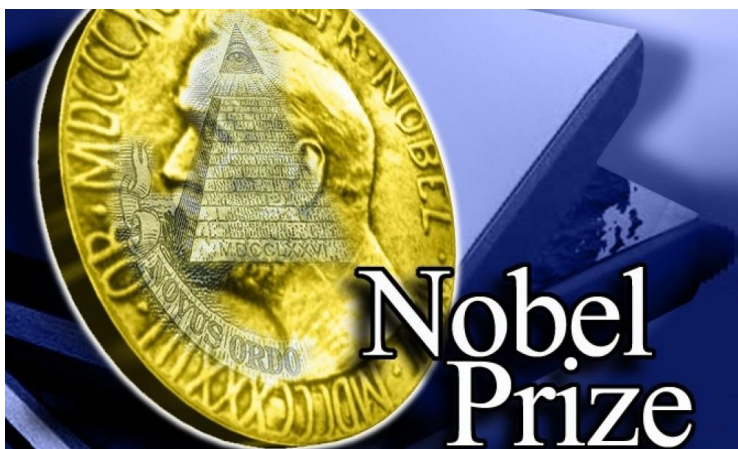
**С.Д.АСФЕНДИЯРОВ АТЫНДАҒЫ
ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ МЕДИЦИНА
УНИВЕРСИТЕТІ**

**КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ
МЕДИЦИНСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
ИМЕНИ С.Д.АСФЕНДИЯРОВА**

Кафедра: Қоғамдық денсаулықты сақтау

Тақырыбы: 1980-1989 жылдардағы Нобель сыйлығының иегерлері

**Орындаған: Сейіт А.
Қабылдаған:
Топ: 12-503
Факультет: ҚДС**

1980-1989 жылдардағы Нобель сыйлығының иегерлері

- **Физиология және медицина саласындағы Нобель сыйлығы** (швед. *Nobelpriset i fysiologi eller medicin*) — Физиология және медицинада салаларында ғылыми жетістіктерге жеткені үшін Стокгольмдегі Швед корольдық ғылым академиясымен берілетін жоғары сыйлық.
- Сыйлық швед химигі Альфред Нобельдің (1896 жылы қ.б.) 1895 жылғы өсиеті бойынша химиядан, физикадан, әдебиеттен, физиология және медицинадан жоғары жетістіктерге жетуі үшін және бүкіл әлемде бебітшілікті орнату бойынша берілетін негізгі бес сыйлықтың қатарына кіреді.
- Физиология және медицинадан алғашқы Нобель сыйлығы Эмиль фон Берингке берілді. Әрбір сыйлық иегері медальға, дипломға және соммасы жыл сайын өзгерілетін ақшалай сылыққа ие болады. Марапаттау рәсімі жыл сайын Швецияның астанасы Стокгольм қаласында 10 желтоқсан күні өткізіледі.

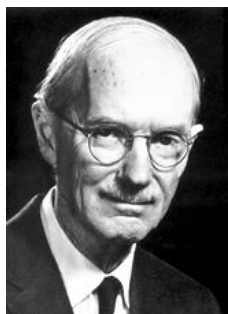

1980 ЖЫЛ

**Барух
Бенасерраф**

Сыртқы заттар тануы мен
иммундық жауаптың дамуы
үшін жауапты гендік топтарды
негізгі сыйымдылық кешенін
ашты.

Жан Доссе

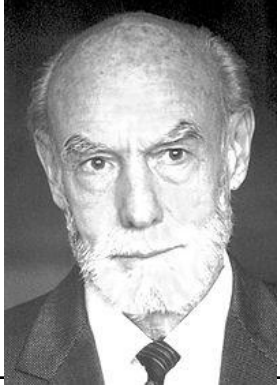
*«Иммундық
реакцияларды реттейтін
жасуша бетіндегі
генетикалық кейбір
құрылымдарға қатысты
жаңалықтары үшін.»*
Трансплантациялаудағы тіндік
үйлесімдікті
анықтаудың генетикалық
факторларды ашты.

Джордж Снелл

1981 ЖЫЛ

Роджер Сперри
(сыйлықтың $\frac{1}{2}$ -і)

Дэвид Хьюбел
(сыйлықтың $\frac{1}{4}$ -і)

Торстен Визель
(сыйлықтың $\frac{1}{4}$ -і)

Ми жартышарлары
функционалдық
мамандануына қатысты
ашылулары үшін.
*«Нейрондық
құрылымдардағы ақпара
тты өңдеу принциптері
туралы жаңалықтары
үшін»*

1982 ЖЫЛ

Суне Бергстрём

«Простагландинге және оған жақын биологиялық белсенді заттарды ашқаны үшін»

Холестериннің метаболизмін және арахидон қышқылының

трансформациялық өнімдерін зерттей отырып, осы өнімдердің арасында,

маңызды компоненттер

простагландиндер,

тромбоксандар және

лейкотриендерді тауып

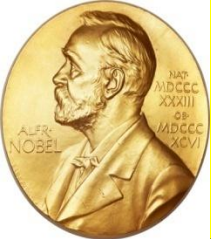
сипаттаған.

Бенгт Самуэльсон

Джон Вейн

1983 ЖЫЛ

Барбара Мак-Клинток

Жүгері жасушаларындағы хромосомаларды бейнелеу техникасын дамытты және микроскопиялық талдауды қолданып, цитогенетикада бірқатар іргелі жаңалықтар жасады, олардың арасында кроссинговердің генетикалық ақпаратының нәтижесінде болатын мейоз кезіндегі рекомбинация *«мобильді генетикалық элементтерді ашқаны үшін»*

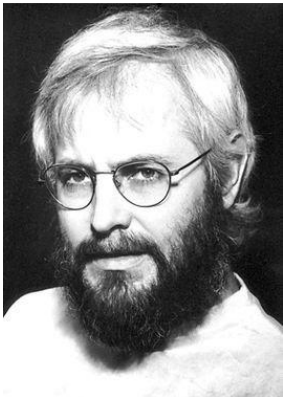

1984 ЖЫЛ

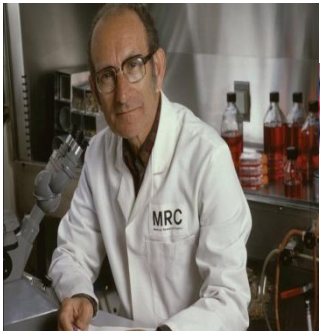
Нильс Ерне

«Иммундық жүйені дамытуда және бақылауда ерекше салыстырмалы теориясы үшін және моноклональдік антиденелердің өндіріс принципін ашықаны» үшін.

Жорж Келер

«Гибридтерді пайдалану арқылы моноклоналды антиденелердің генерациялау принциптерін ашқаны және дамытқаны үшін.»

Сезар Мильштейн

1985 ЖЫЛ

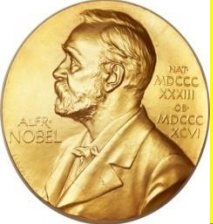

Майкл Браун

Тұқымқуалаушылық
гиперхолестеринемияны
зерттегені төмен
тығыздықты
липопротеинді
рецепторды анықтады.
*«Холестериннің алмасуы
және қандағы
холестерин деңгейінің
бұзылуын емдеу
жөніндегі көрнекті
жаңалықтары үшін.»*

Джозеф Голдштейн

1986 ЖЫЛ

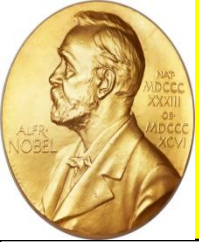
Стэнли Коэн

Жүйке тінінің өсу факторы және эпидермиялық өсу факторын ашты.

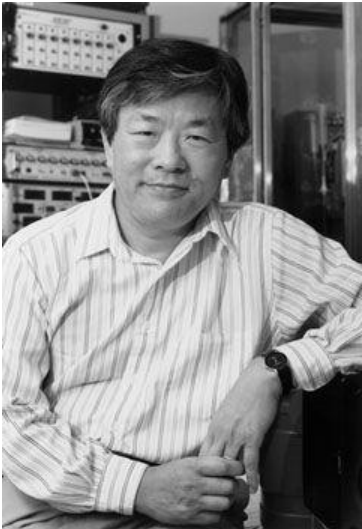
«Жасушалар мен ағзалардың өсуін реттеу механизмін түсіну үшін маңызды болып табылатын жаңалықтарды тану ретінде.»

Рита Леви-Монтальчини

1987 ЖЫЛ

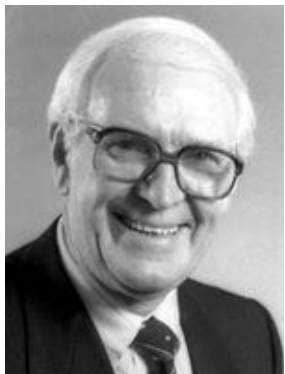

Судзуми Тонегава

*«Антиденелердің
түрлерін
қалыптастыруға
арналған генетикалық
принципті ашқаны
үшін.»*

1988 ЖЫЛ

Джеймс Блэк

Адрено- және гистаминдік рецепторлардың әрекеттесу тетіктерін зерттеді, ғылыми-зерттеулері — гистаминдік

рецепторлардың- β_2 блокаторлары, сондай ақ анаприлин β -адреноблокаторлары асқазанның ойық жарасына қарсы

препараттардың жаңа класын құруға әкелді

«Дәрілік терапияның маңызды принциптерін ашқаны үшін.»

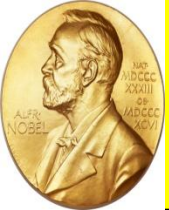
Гертруда Элайон

препараттардың жаңа класын құруға әкелді

Джордж Хитчингс

«Дәрілік терапияның маңызды принциптерін ашқаны үшін.»

1989 ЖЫЛ

Джон Майкл Бишоп

Харолд Вармус

*«Ретровирустық
онкогендердің
жасушалық табиғатын
ашқаны үшін.»*